

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

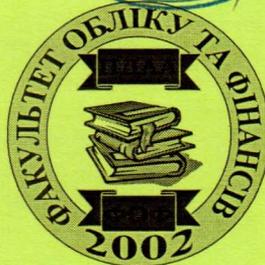


ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Валентина АРАНЧІЙ

«10» лютого 2021 р.



**ПРОГРАМА  
ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ  
ЗА СТУПЕНЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ МАГІСТР**

освітньо-професійна програма «Політологія»  
спеціальність 052 Політологія  
галузь знань 05 Соціальна та поведінкові науки  
на 2021 рік

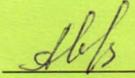
**ПОЛТАВА – 2021**

Програму підготували викладачі кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін факультету обліку та фінансів:

Приходько Сергій	к.політ.н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін
Подлесна Ганна	к.псих.н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін
Ільченко Алла	к.пед.н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін

Схвалено науково-методичною радою спеціальності «Політологія»  
(протокол № 6 від 1 лютого 2021 р.)

Голова науково-методичної ради,  
к.пед.н., доцент

  
Алла ІЛЬЧЕНКО

## ВСТУП

Магістр політології повинен мати фундаментальну гуманітарну, загальнонаукову, спеціальну та практичну підготовку, досконало володіти своєю спеціальністю, безперервно оновлювати і збагачувати свої знання, удосконалювати загальні та фахові компетентності з політології, вміти на практиці застосовувати сучасні методи політологічного дослідження, виконувати професійні завдання науково-дослідницького та інноваційного характеру в галузі політології, мати здатність до самостійної науково-педагогічної діяльності в умовах закладів вищої освіти різного рівня акредитації.

Головним завданням вступного фахового випробування за освітньо-професійною програмою «Політологія» галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки на базі ступеня вищої освіти «бакалавр» / освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» / ступеня вищої освіти «магістр», є виявлення у вступників спеціальних знань і практичних навичок з комплексу навчальних дисциплін професійної підготовки:

- Загальна теорія політики.
- Порівняльна політологія.
- Прикладна політологія.
- Політична психологія.

При складанні вступного фахового випробування вступники повинні продемонструвати високу фундаментальну підготовку у галузі політології, а саме вони повинні знати:

- теорії у галузі політичних, гуманітарних та соціально-економічних дисциплін;
- досягнення класичної і новітньої суспільної думки, суспільних відносин внутрішньої і зовнішньої політики;
- категорійний і понятійний апарат сучасної політичної теорії і практики;
- основні закономірності та тенденції розвитку політичного життя українського суспільства та суспільств зарубіжних країн;
- історію вітчизняної політичної думки, вплив традицій і національного менталітету на розвиток сучасних політичних процесів в Україні та світі;
- принципи й особливості організації політичної і державної влади в Україні та в зарубіжних країнах;
- систему місцевого та регіонального самоврядування, систему інститутів державної влади в Україні і країнах світу;
- сутність і специфіку різних форм державного правління і форм державного устрою;
- методологію та методики досліджень політичної системи суспільства;
- методики політичного прогнозування механізмів прийняття рішень у сфері політичного управління;
- раціональні способи підвищення професійної компетентності.

Для успішного засвоєння програми підготовки за освітньо-професійною програмою «Політологія» спеціальністю 052 Політологія галузі знань 05

Соціальна та поведінкові науки вступники повинні мати ступінь вищої освіти «бакалавр» / освітньо-кваліфікаційний рівень «спеціаліст» / ступінь вищої освіти «магістр» та здібності до набуття відповідних інтегральної, загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей. Обов'язковою умовою є вільне володіння державною та іноземною мовами.

Програма вступного фахового випробування охоплює коло питань, які в сукупності характеризують вимоги до знань, умінь і навичок особи, яка бажає навчатись в Полтавському державному аграрному університеті з метою одержання ступеня вищої освіти Магістр за освітньо-професійною програмою «Політологія» спеціальності 052 Політологія галузі знань 05 Соціальна та поведінкові науки.

Порядок проведення фахового вступного випробування визначається «Положенням про приймальну комісію Полтавської державної аграрної академії».

**КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ**

Вступне фахове випробування передбачає виконання тестових завдань, які об'єктивно визначають рівень підготовки вступників.

Тестова перевірка знань з навчальних дисциплін, які вивчалися на рівні бакалавра охоплює систему базових тестових завдань закритої форми із запропонованими відповідями.

Тестові завдання закритої форми складаються з двох компонентів:

- а) запитальної (змістовної) частини;
- б) 4 відповіді.

Тести є складовою частиною фахового випробування вступників. Оцінювання здійснюється за шкалою від 100 до 200 балів (табл. 1).

*Таблиця 1*

**ТАБЛИЦЯ**

**відповідності тестових балів, отриманих за виконання завдань вступного фахового випробування під час вступу на навчання для здобуття ступеня вищої освіти Магістр за освітньо-професійною програмою «Політологія» спеціальністю 052 Політологія галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки рейтинговій оцінці за шкалою 100-200 балів**

Тестовий бал	Рейтингова оцінка 100-200	Тестовий бал	Рейтингова оцінка 100-200	Тестовий бал	Рейтингова оцінка 100-200
0	не склав	17	103	34	154
1	не склав	18	106	35	157
2	не склав	19	109	36	160
3	не склав	20	112	37	163
4	не склав	21	115	38	166
5	не склав	22	118	39	169
6	не склав	23	121	40	172
7	не склав	24	124	41	175
8	не склав	25	127	42	178
9	не склав	26	130	43	181
10	не склав	27	133	44	184
11	не склав	28	136	45	187
12	не склав	29	139	46	190
13	не склав	30	142	47	193
14	не склав	31	145	48	196
15	не склав	32	148	49	199
16	100	33	151	50	200

Для кожного вступника передбачається 50 тестових завдань. По кожному завданню передбачається 4 варіанти відповіді, з яких вступник повинен вибрати вірну. Максимальна кількість балів, які вступник може набрати за виконання тестових завдань становить 200 балів.

Приймальна комісія допускає до участі у конкурсному відборі для вступу на навчання на основі раніше здобутого ступеня вищої освіти «бакалавр» / освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» / ступеня вищої освіти «магістр», вступників, які при складанні фахового вступного випробування отримали не менше 100 балів.

Тривалість фахового вступного випробування – 1 година.

## ЗМІСТ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ У РОЗРІЗІ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

### *ДИСЦИПЛІНА «ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ ПОЛІТИКИ»*

#### ***Тема 1. Політика як суспільне явище.***

Багатозначність явища політики. Проблема визначення політики та її концепції. Політика як основне організаційно-регулятивне начало суспільного життя. Передумови політики як суспільного явища. Структура політики. Основні рівні, засоби та функції політики. Поняття суб'єктів політики та їх класифікація.

#### ***Тема 2. Методологічні основи теорії політики.***

Розвиток методологічного інструментарію теорії політики. Основні методологічні принципи політології. Загальні методи політичної теорії. Характеристика основних понять та категорій політичної науки. Закономірності теорії політики. Проблема класифікації методів вивчення політики. Типи і рівні методів вивчення політики.

#### ***Тема 3. Політична система суспільства.***

Сутність системного підходу щодо аналізу політики. Поняття й сутність політичної системи. Функції політичної системи. Основні тенденції розвитку сучасних політичних систем. Структура політичної системи. Типи політичних систем. Основні тенденції розвитку сучасних політичних систем. Політика і держава. Держава як провідний інститут політичної системи. Інші інститути політичної системи. Поняття та типологія політичних режимів. Проблеми політичної модернізації політичних режимів.

#### ***Тема 4. Політична влада.***

Концепції влади у політичній науці. Влада як основна категорія політології. Історичне становлення інституту влади. Поняття і ознаки політичної влади. Роль влади у політичному житті суспільства. Структура влади: взаємодія суб'єкта та об'єкта. Процес здійснення влади, його основні етапи. Методи, засоби, критерії ефективності здійснення влади. Легітимність влади. Шляхи досягнення та типи легітимності. Проблема делегітимації. Принципи розподілу влади: законодавча, виконавча, судова.

#### ***Тема 5. Засоби масової інформації і політика.***

Роль засобів масової інформації у політичній системі. Характерні властивості ЗМІ. Функції ЗМІ. Інформування громадян. Критика і контроль. Артикуляція і інтеграція. Вплив ЗМІ на громадську думку. Інформаційний процес та його стадії. Способи розповсюдження інформації. Основні канали і особливості політичного впливу ЗМІ.

#### ***Тема 6. Політична еліта і політичне лідерство.***

Сутність політичного елітизму та генеза цього поняття. Фактори існування та функціонування еліт. Системи рекрутування еліт. Типологія еліт. Політична еліта і правлячий клас. Політична еліта в структурах влади. Шляхи формування політичних еліт. Номенклатурна система та її соціальні наслідки. Поняття й сутність політичного лідерства. Типологія політичного лідерства. Соціальна

роль політичного лідерства, його формального й неформального авторитету, масштабів та рівня впливу, вміння прогнозувати і контролювати події.

**Тема 7. Політичний процес.**

Поняття політичного процесу. Основні підходи до розуміння сутності політичного процесу залежно від дії політичних суб'єктів і часових вимірів. Сутність та структура політичного процесу. Функціональний зміст політичного процесу, його основні стадії. Об'єкти та суб'єкти політичного процесу. Режими протікання політичного процесу. Сутність, цілі і засоби політичної діяльності як складник політичного процесу. Структура політичної діяльності. Види і форми політичної діяльності. Функції політичної діяльності.

**Тема 8. Особа і політика.**

Людина як суб'єкт і об'єкт політики. Поняття політичної соціалізації особи. Основні види, етапи, інститути (агенти) політичної соціалізації. Функції політичної соціалізації як відображення певних процесів політичного життя. Політична поведінка як наслідок політичної соціалізації. Основні підходи до класифікації. Типи політичної поведінки як відображення ставлення індивідів до політичного життя. Форми політичної активності. Фактори впливу на політичну поведінку. Причини абсентеїзму.

**Тема 9. Політична свідомість і політична культура.**

Політична свідомість як сукупність механізмів відображення політичного життя суспільства. Структура політичної свідомості. Буденна і теоретична свідомість. Типи політичної свідомості. Політична свідомість суспільства та особи. Функції політичної свідомості. Громадська думка як форма політичної свідомості. Поняття і сутнісні характеристики політичної культури. Структура політичної культури. Критерії класифікації політичної культури. Типи політичної культури. Функції політичної культури. Політичні субкультури. Сутність, структура та функції політичної ідеології. Рівні функціонування політичної ідеології. Джерела ідеологічних течій. Ідеологія і наука. Соціальна база основних політичних ідеологій.

**Тема 10. Міжнародна політика.**

Поняття міжнародної політики. Прикладне значення теорії міжнародних відносин. Поняття геополітики. Суб'єкти міжнародних відносин. Держави як основні міжнародні актори. Міждержавні організації та недержавні суб'єкти міжнародних відносин. Джерела міжнародних відносин. Принципи міжнародних відносин. Роль міжнародного права у регулюванні міжнародних відносин. Міжнародна безпека як складова міжнародної політики: сутність, принципи і засоби забезпечення.

**Рекомендована література**

1. Баранівський В. Ф. Політологія : підручник. Київ : Національна академія управління. 2016. 236 с.
2. Бебик В. М. Політологія. Наука і навчальна дисципліна : підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Каравела, 2012. 496 с
3. Гелей С. Д., Рутар С. М. Політологія : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 348 с.
4. Горбач О. Н. Політологія : навч. посіб. Львів : Вид-во Львів.

політехніки, 2016. 259 с.

5. Загальна теорія політики : навчальний посібник / Герасимчук Т. Ф., Киридон А. М., Троян С. С. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2017. 226 с.

6. Політологія : навчальний енциклопедичний словник довідник для студентів ВНЗ I-IV рівнів акредитації / За наук. ред. д-ра політ. н. Хоми Н. М. [В. М. Денисенко, О. М. Сорба, Л. Я. Угрин та ін.]. Львів : «Новий Світ – 2000», 2014. 779 с.

7. Політологія : підручник / за ред. М. П. Требіна. Харків : Право, 2018. 460 с.

8. Шляхтун П. П. Політологія : історія та теорія. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 472 с.

## **ДИСЦИПЛІНА «ПРИКЛАДНА ПОЛІТОЛОГІЯ»**

### ***Тема 1. Предмет прикладної політології.***

Сутність прикладної політології. Функції прикладної політології. Структура прикладної політології. Методологія прикладної політології.

### ***Тема 2. Політичний маркетинг.***

Сутність, функції та види політичного маркетингу. Еволюція наукових поглядів на політичний маркетинг. Державний політичний маркетинг. Міжнародний політичний маркетинг. Технологічні аспекти політичного маркетингу. Системотворчі елементи політичного ринку. Сегментація політичного ринку. Стратегічне позиціонування політичного продукту.

### ***Тема 3. Політичний менеджмент.***

Сутність, особливості і функції політичного менеджменту. Типологія політичного менеджменту. Об'єкт і предмет політичного менеджменту. Методологічний інструментарій політичного менеджменту. Етико-моральні аспекти політичного менеджменту. Політичний технологічний процес як механізм суб'єкт-об'єктної взаємодії. Політична культура як чинник політичного менеджменту. Роль мотивації в досягненні цілей політичного менеджменту. Управління політичною ситуацією. Управління комунікаційними процесами.

### ***Тема 4. Політичні технології у політичній практиці.***

Особливості застосування політичних технологій. Політичні технології як інструмент політичної практики. Практичне використання політичних технологій.

### ***Тема 5. Виборчі технології.***

Виборчі технології як засіб регулювання електоральної поведінки. Класифікація виборчих технологій. Особливості основних типів виборчих технологій.

### ***Тема 6. Паблік рілейшнз (ПР) у політичній сфері.***

ПР як сфера професійної діяльності. Сутність і принципи ПР. Особливості реалізації можливостей ПР. Функції ПР. Публічні зв'язки у системі менеджменту. ПР у політичному менеджменті. ПР у системі маркетингу. ПР у формуванні політичного іміджу. Інформаційно-посередницькі

функції ПР. Засоби реалізації завдань ПР. ПР як інструмент політики і державного управління. ПР у державному управлінні та місцевому самоврядуванні. ПР-структура у політичних організаціях та органах управління. Псевдотехнології ПР.

**Тема 7. Політичний імідж.**

Поняття іміджу. Імідж політичного лідера як суспільно-політичний феномен. Особливості формування іміджу політичної партії.

**Тема 8. Політична маніпуляція.**

Політична маніпуляція як суспільний феномен. Принципи політичної маніпуляції. Мішені політичної маніпуляції. Об'єкти політичної маніпуляції. Механізм політичної маніпуляції. Методи маніпуляції. Форми і методи боротьби з чутками. Захист від політичної маніпуляції.

**Тема 9. Політичне прогнозування.**

Сутність, можливості і межі політичного прогнозування. Методи політичного прогнозування і особливості їх застосування. Процедури та етапи прогнозування у сфері політики. Прогнозування механізмів виникнення, ескалації політичних конфліктів та їх запобігання. Передбачення і забезпечення результатів виборчих кампаній. Прогнозування можливих наслідків політичних рішень.

**Тема 10. Політичне консультування.**

Зміст і функції політичного консультування. Особливості взаємодії політичних консультантів і суб'єктів політичної діяльності. Основні напрями політичного консультування.

**Рекомендована література**

1. Бебик В. М. Менеджмент виборчої кампанії : ресурси, технології, маркетинг : навч.-метод. посіб. Київ : МАУП, 2001. 216 с.
2. Бебик В. М. Політичний маркетинг і менеджмент. Київ : МАУП. 1996. 198 с.
3. Баронін В. С. Аналіз і прогноз у політиці та бізнесі : курс лекцій. Київ : Палівода. 2005. 132 с.
4. Горбатенко В. П. Політичне прогнозування : теорія, методологія, практика. Київ : Генеза. 2006. 395 с.
5. Поченцов Г.Г. Паблік рілейшинз. Київ : Генеза. 2003. 256 с.
6. Прикладна політологія : навч. посіб. / за ред. Горбатенка В. Київ : Генеза, 2008. 472 с.
7. Ребкало В. А., Бобик В. М., Пойченко А.М. Практична політологія : навч. посіб. Київ : МАУП, 1998. 264 с.

**ДИСЦИПЛІНА «ПОРІВНЯЛЬНА ПОЛІТОЛОГІЯ»**

**Тема 1. Порівняльна політологія як наука і навчальна дисципліна.**

Предмет дослідження та завдання порівняльної політології. Межі предмета порівняльної політології. Структура порівняльної політології. Базові поняття політичного аналізу. Характер порівняльної політології. Мета порівняльного дослідження. Критерії порівняльного дослідження.

**Тема 2. Порівняльний метод в політичній науці.**

Метод і теорія в порівняльній політології. Порівняння як метод аналізу. Організація порівняльного дослідження. Види порівняльних досліджень. Методичні проблеми порівняння в політичній науці.

**Тема 3. Основні методи порівняльного аналізу.**

Неоінституціоналізм як політична категорія. Види неоінституціоналізму. Теорія раціонального вибору. Сутність поняття політичної мережі. Види політичних мереж. Конструктивізм як методологічний підхід. Конструктивізм в порівняльній політології. Концепція «політичної події».

**Тема 4. Основні теорії та моделі демократії.**

Емпіричний підхід до демократії. Основні теорії. Моделі демократії. Умови демократизації. Пояснювальні моделі виникнення демократії.

**Тема 5. Типологія політичних систем і режимів в порівняльній політології.**

Типологічний аналіз політичних систем. Види типологічних систем. Лінійні типології політичних систем. Координатні типології політичних систем. Типи політичних режимів, їх характеристика. Порівняння політичних режимів.

**Тема 6. Органи державної влади в порівняльній політології.**

Поняття «державний устрій», «державне правління» в порівняльній політології. Інституціональні дизайни державного правління.

**Тема 7. Парламентаризм та президентство у порівняльному аналізі.**

Парламентські системи. Президентські системи. Особливості парламентаризму в історії світу. Основні принципи розподілу повноважень між парламентами та президентством.

**Тема 8. Політичні партії в порівняльному вимірі.**

Політичні партії в сучасному світі. Функції і класифікація партій. Класифікація політичних систем. Виникнення і розвиток партійних систем. Вибірчі системи у порівняльній політології. Оцінка ефективності виборчих систем.

**Тема 9. Електоральна поведінка і порівняльна політологія.**

Електоральна поведінка як категорія порівняльної політології. Теорії експресивної і раціональної поведінки виборців. Електоральна компаративістика, її місце в порівняльній політології.

**Тема 10. Політична культура й участь у політичному житті.**

Політична культура і політична соціалізація в порівняльній політології. Політичні субкультури. Участь громадян у політичному житті суспільства.

**Рекомендована література**

1. Алмонд Г., Пауэлл Дж., Стром К., Далтон Р. Сравнительная политология сегодня : Мировой обзор. Москва : Аспект Пресс, 2002. 537 с.
2. Гелей С. Д., Рутар С. М. Политико-правові системи світу. Київ : Центр навчальної літератури, 2017. 346 с.
3. Голосов Г. В. Сравнительная политология : Учебник. Санкт-Петербург : Изд-во Европ. Ун-та в Санкт-Петербурге, 2001. 368 с.
4. Романюк А. Порівняльний аналіз політичних систем країн Західної Європи. Львів : Тріада плюс, 2004. 392 с.

5. Рудич Ф. М. Порівняльна політологія : навч. посіб. Київ : МАУП, 2006. 148 с.
6. Сморгунов Л. В. Сравнительная политология : учебник для вузов. Стандарт третьего поколения. Санкт-Петербург : Питер, 2012. 448 с.
7. Сравнительная политика : основные политические системы современного мира / под ред. В. Бакирова, Н. Сазонова. Харьков : Харьковский нац. ун-т им. В. Н. Каразина, 2006. 590 с.
8. Эндрейн Ч. Сравнительный анализ политических систем. Эффективность осуществления политического курса и социальные преобразования. Москва : Издательство «Весь Мир», 2000. 320 с.

## ***ДИСЦИПЛІНА «ПОЛІТИЧНА ПСИХОЛОГІЯ»***

### ***Тема 1. Політична психологія як галузь наукових знань.***

Політична психологія як галузь наукових знань. Психологія політичної культури. Об'єкт і предмет дослідження політичної психології. Завдання і функції політичної психології. Методологія і методи психолого-політичних досліджень. Основні етапи розвитку політико-психологічних досліджень. Міжпредметні зв'язки політичної психології та інших галузей наукових знань.

### ***Тема 2. Джерела та перспективи розвитку політичної психології.***

Теоретичні та соціально-історичні передумови виникнення політичної психології. Розробка політико-психологічної лінії в першій половині ХХ ст. Розвиток політико-психологічних ідей у працях вітчизняних дослідників. Сучасний стан політико-психологічних досліджень і їх основні напрями в Україні та за кордоном.

### ***Тема 3. Політична психологія особистості.***

Особистісний аспект політики. Політична участь: позиції громадянина. Проблема політичної активності особистості. Політична пасивність. Політичне відчуження. Поняття про політичну соціалізацію. Аналіз основних концепцій політичної соціалізації. Основні етапи, механізми та інститути політичної соціалізації особистості. Причини політичної десоціалізації. Політична ресоціалізація. Поняття про політичну культуру, її рівні та види.

### ***Тема 4. Політична свідомість як психологічний феномен.***

Поняття політичної свідомості. Вивчення політичної свідомості суспільними науками. Особливості політичної свідомості як психологічного феномену. Психологія політичного мислення. Психологія масової свідомості та громадської думки. Функціональний характер соціально-психологічних досліджень політичної свідомості.

### ***Тема 5. Психологічні аспекти формування політичної культури.***

Поняття політичної культури. Особливості вивчення політичної культури суспільства, соціальної групи та окремої особистості. Політична культура і політична діяльність. Типологічні особливості політичної культури. Функції політичної культури. Взаємозалежність і взаємодія типу суспільних відносин і політичної культури.

### ***Тема 6. Психологія політичного лідерства.***

Політичне лідерство як психологічний феномен. Ранні і сучасні теорії лідерства. Функції лідерства. Психологічний портрет політичного лідера. Рівні політичного лідерства. Основні класифікації і типи лідерів. Стили лідерства і психологічний клімат у групі.

***Тема 7. Психологія політичної влади та владних стосунків.***

Політична влада як основний об'єкт політичної психології. Основні концепції політичної влади. Психологічна характеристика політичної влади. Мотивація влади. Ресурси влади. Способи та чинники легітимізації влади. Політична еліта та контреліта в сучасному суспільстві. Політична опозиція. Види опозиції.

***Тема 8. Імідж і авторитет суб'єктів політичної діяльності.***

Поняття про політичний імідж. Психологічні характеристики політичного іміджу. Стратегії побудови політичного іміджу. Реальний та ідеальний імідж. Напрямки роботи іміджмейкера з політичним діячем. Ключові елементи іміджу. Соціокультурний контекст іміджу. Динаміка іміджу: засоби посилення і послаблення політичного іміджу.

***Тема 9. Група як суб'єкт політики.***

Психологія мас у політиці. Психологія групи в політиці. Етапи формування малих груп у політиці, їх основні характеристики. Внутрішні механізми становлення політичної групи. Організаційна культура політичної команди. Роль і місце великих соціальних груп у політиці. Соціально-групові ідеології: механізми формування і поширення, основні параметри змісту. Політико-психологічні рівні великих соціальних груп та їх характерні ознаки. Умови та чинники, які впливають на динаміку політико-психологічного розвитку великих соціальних груп. Стихійна масова політична поведінка і масова політична свідомість. Проблеми формування і функціонування масової політичної свідомості. Індивід і масова поведінка. Маса і її вожаки.

***Тема 10. Національна політична культура та особливості перехідного періоду.***

Поняття нації, національних почуттів, національної психології. Відмінності між психологією етнічною та національною. Національний характер та його формування. Особливості та сутність кризового суспільства перехідного періоду. Прояви національного характеру та специфічна сутність української моделі посттоталітарного розвитку.

***Тема 11. Психологія електоральної поведінки.***

Психологічний контекст виборів. Функції виборів. Структура, завдання та стратегії проведення передвиборчих кампаній. Складові успіху передвиборчої кампанії. Психологічна характеристика електорату. Поведінка виборця як предмет психологічного дослідження. Класифікація виборчих технологій. Поняття про кризовий менеджмент та його основні завдання.

***Тема 12. Політична комунікація.***

Політичні комунікації та їх психотехнологічне забезпечення. Моделі, алгоритми і технології продуктивних політичних комунікацій. Політична реклама як інтегративна агітаційно-пропагандистська технологія. Психологічна характеристика політичної маніпуляції, її основні ознаки. Психологічні

причини використання маніпуляцій у політичній діяльності. Технології маніпулювання суспільною свідомістю. Способи запобігання маніпуляції. Поняття про інформаційні війни. Інформаційно-психологічна безпека в політичних стосунках.

***Тема 13. Політичні конфлікти.***

Поняття про політичний конфлікт, його психологічні особливості. Функції політичних конфліктів. Закономірності динаміки політичних конфліктів. Форми прояву політичних конфліктів. Причини виникнення політичної кризи. Шляхи розв'язання і врегулювання політичних конфліктів. Деструктивні процеси у політичній взаємодії. Характеристика деструктивних процесів у політичній взаємодії. Поняття про політичне насилля. Радикалізм, тероризм, екстремізм у політичному процесі. Стратегії реагування суб'єктів політичної активності на терористичну загрозу. Психологічний супровід суб'єктів політичної діяльності.

***Тема 14. Психологія масовидної поведінки.***

Масовидна поведінка як психологічний феномен. Психологія натовпу та її вивчення класиками соціальної філософії та психології. Політична участь як основа політичної діяльності. Проблема суб'єкт-об'єктності політичної участі. Масовидна поведінка з позицій визначеності суб'єкта та об'єкта політичних дій. Закритий та відкритий типи політичної поведінки.

***Тема 15. Психологія політичних маніпуляцій, міфів та насилля.***

Поняття маніпуляції у психології, соціології, теорії публік-релейшнз. Особливості політичних маніпуляцій. Напрями політичного маніпулювання свідомістю. Види політичних маніпуляцій. Поняття політичного міфу. Типологія політичної міфотворчості. Природа психологічного реагування на політичні міфи. Поняття політичного насилля. Форми політичного насилля. Протидія політичному насиллю.

***Тема 16. Психологічні особливості політичних технологій.***

Поняття «політичні технології». Політологічне, психологічне та соціокомунікативне розуміння терміну «політехнології». Сфери застосування політичних технологій. Засоби політичних технологій. Базові та другорядні політичні технології. Поняття психологічної готовності до політичних дій. Особливості індивідуальних політичних технологій. Технології прийняття політичних рішень. Електоральні кампанії як комплекс використання політичних технологій.

***Рекомендована література***

1. Головатий М.Ф. Політична психологія : підруч. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 400 с.
2. Лактіонов О. М. Політична психологія : на шляху до нової парадигми // Вісник ХНУ. Серія «Психологія». №550 (частина 2). 2002. с. 164–166.
3. Лозинський О. М. Політична психологія : навч. посібник. Львів : ЛьвДУВС, 2011. 400 с.
4. Москаленко В. В. Соціальна психологія : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 624 с.

5. Ольшанский Д. В. Основы политической психологии. Екатеринбург : Деловая книга, 2001. 496 с.
6. Ольшанский Д. В. Политико-психологический словарь. Москва : Академический проект; Екатеринбург : Деловая книга, 2002. 576 с.
7. Пірен М. І. Основи політичної психології : навчальний посібник. К. : Міленіум, 2003. 418 с.
8. Політичний енциклопедичний словник : навч. посібник для студентів вищ. навч. закладів. Київ : Генеза, 1997. 400 с.
9. Політична психологія : навчальний посібник / за ред. С. О. Матвеева. Київ : ЦУЛ, 2003. 216 с.
10. Политическая психология : учеб. пособие для вузов / под общей ред. А.А. Деркача, В.И. Жукова, Л.Г. Лаптева. Москва : Академический Проект, Екатеринбург : Деловая книга, 2001. 858 с.
11. Політична психологія : конспект лекцій до навч. модуля / Укл. М. М. Лагунової, М. І. Пірен, В. А. Ребкало. Київ, 2002. 61 с.
12. Слюсаревський М. М. Ілюзії і колізії : Нариси, ст., інтерв'ю та теми політ, та ентіч. психології / Передне слово чл.-кор. НАН України М. В. Поповича. Київ : Гнозис, 1998. 234 с.

## ***ЗМІСТ***

Вступ.....	3
Критерії оцінки вступного фахового випробування.....	5
Зміст вступного фахового випробування в розрізі навчальних дисциплін .....	6
Дисципліна «Загальна теорія політики».....	6
Дисципліна «Порівняльна політологія».....	8
Дисципліна «Прикладна політологія».....	9
Дисципліна «Політична психологія».....	11